

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Algısı Ve Girişimciliği Engellenen Sebepler

Teoman Akpınar

Nazlı Çağıl Küçüköksel

Namık Kemal Üniversitesi Çorlu Meslek Yüksekokulu, Çorlu, Tekirdağ

Özet: Tüm Dünya’da olduğu gibi Türkiye’de de ekonomik kalkınmanın ve küresel rekabette avantaj elde etmenin en temel unsuru girişimciler ve girişimciler vasıtasıyla kurulan işletmelerdir. Türkiye’deki genç nüfusun temsilcileri olan üniversite ve yüksekokul öğrencileri girişimcilik olgusunun potansiyelini teşkil eden en önemli bir toplumsal unsurdur. Bu çalışmanın amacı da; meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimci olup olmama isteklerini ve seviyesini belirlemek ve girişimci olmalarını engelleyen sebepleri ortaya çıkararak bu engellerin bertaraf edilmesi noktasında çözüm önerileri ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini Namık Kemal Üniversitesi Çorlu Meslek Yüksekokulu’nda öğrenim gören toplam 174 kişiden oluşan, 1. ve 2. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Veriler, 2014-2015 akademik yılı güz yarıyılında toplanmıştır. Öğrenciler arasında ücretli olarak bir kuruluşa bağlı olarak çalışmak isteyenlerin oranı % 72, girişimci olarak serbest çalışmak isteyenlerin oranını % 28 olarak bulunmuştur. Girişimciliğin önündeki engeller açısından bakıldığında en yüksek oranda “başarısızlık korkusu” nun, öğrencilerin girişimci olma isteklerini körelttiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Meslek Yüksek Okulu, Girişimci, Girişimciliği engelleyen sebepler.

Vocational College Students’ Perception and Obstacles on Entrepreneurship

Abstract: All around the World, as well as in Turkey; entrepreneurs and the enterprises founded through entrepreneurs are the leading elements of economic development in addition to gaining advantage in global competition. University and Vocational College students, that are the representatives of Turkey’s young population, can be considered as the most important social fact constituting the potential of the entrepreneurship fact. The aim of this study is to determine the intention of Vocational College students’ for becoming entrepreneurs and its level, to reveal the reasons preventing their entrepreneurship propensity as well as expressing set of solutions in order to eliminate these obstructions. The sample of this study is consist of 174 first and second year students educating in Namık Kemal University, Çorlu Vocational College. Data are collected in 2014-15 Academic Year-Fall Term. The perception of the students willing to work as wage earner in a foundation are found out 72% whereas the ones purposing to be entrepreneurs are 28%. The main obstruction preventing entrepreneurship propensity is defined as “fear of failure” which blunts students’ willing for entrepreneurship.

Keywords: Entrepreneurship, Vocational College, Entrepreneur, Reasons preventing entrepreneurship.

1. Giriş

Günümüze kadar Dünya’da etkin olmuş devletler incelendiğinde hemen hemen hepsinin başarısının temelinde bir tür girişimcilik yattığı görülmektedir. Girişimcilik günümüz şartlarında ve küresel rekabetin giderek yoğunlaştığı küresel Dünya’da oldukça önem arz eden bir kavramdır. Küreselleşme süreci ile giderek yoğunlaşan ve bilgiye dayalı bir kavram haline gelen rekabet, girişimciliğin ve girişimcilerin önemini daha da artırmaktadır. Girişimciler vasıtasıyla kurulan işletmeler serbest rekabet sistemi ya da pazar ekonomisinin vazgeçilmez unsurlarındandır. İşletmelerin kurulması çoğalması ve büyümesi piyasadaki fırsatları izleyen risk alan ve yenilikçi bir bakış açısını barındıran girişimci bireyler aracılığıyla olmaktadır. Bu bağlamda bir

ekonominin gücü ekonomik sistem içinde yer alan girişimci ve işletme sayısına bağlı olmaktadır.

Ekonomik kalkınmanın baş aktörü olan genç girişimcilerin, girişimcilik arzularının körelmemesi için onlara verilecek desteğin hangi yönde olmasının belirlenmesi gerekmektedir. Girişimcilik isteği taşıyanlara yardımcı olmak, ekonomik ve sosyal açıdan topluma pozitif katkılar yapabilecektir. Girişimciliği teşvik etmek gençlerin yaratıcılık, yenilikçilik ve istihdama katkı sağlama gibi niteliklerinin toplumsal katkıya dönüşmesiyle sonuçlanacak ve gençlere öz güven duygusu aşılayarak, risk almayı öğretecek; çabuk karar verebilme, öngörü ve analiz yapabilme yeteneklerinin de gelişmesine yardımcı olabilecektir.

2. Girişimcilik Kavramı Ve Önemi

İnsan davranışları pek çok faktörün etkisinde oluşmakta ve şekillenmektedir. Özellikle, biyolojik yapı ve bedeni özellikler kişinin doğuştan gelen ve kişiliğin oluşumunda etki eden faktörler olurken, toplumun kişiye yüklediği ve öğrettiği davranışlar ile kişinin psikolojisinden ve ruhsal yapısından kaynaklanan davranışlar da kişiliğin şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu açıdan girişimci kişilerin, kişilik oluşumlarında da, doğuştan getirdikleri ve onları girişimci olmaya iten pek çok etken olduğu gibi, aynı zamanda dış faktörlerin de girişimci kişiliğin oluşmasında etkili olduğu araştırmalar sonucunda ortaya konulmuştur. Aile, toplum, yaş, cinsiyet eğitim ve ekonomik çevre, girişimcilik eğiliminin oluşmasında önemli faktörler olarak görülmektedir (İrmiş ve Barutçu, 2012: 3).

Girişimci kavramı; yönetici, patron, iş adamı gibi kendi işini kendi kurma çabasında olan, anlamında kullanılmaktadır. Girişimci, yaratıcılığını ortaya koyup, istek ve şevkini kullanan kişidir. Başkalarının göremediği veya farkında olmadığı fırsatları gören ve bu fikirlerini iş kurma düşüncesine dönüştürerek, değerlendirebilen kimsedir. Girişimci, kurulan işletmenin sahipliği, yönetimi, organizasyonu, karar verme, liderlik ve diğer tüm eylemlerinde söz sahibi olan; yenilikçi, yaratıcı, endüstri içi ve endüstriler arası organizatör ve ekonomik büyümede rol modeli olarak tanımlanmaktadır. Risk durumunda bağımsızca karar alabilir ve dolayısıyla elde edilen kazancın kullanımında söz sahibidir. Fırsatların değerlendirilmesi için kaynakların riske edilmesi, fikirlerin yatırıma dönüştürülme sürecinin yönetilmesi ve sonuçta değer yaratılması, o kişiye girişimcilik vasfını kazandıran ve onu toplumun diğer bireylerinden farklılaştıran en önemli özelliklerdir. Girişimci kavramından hareketle; Girişimcilik ise bir işletmenin kurulması, işletilmesi ve risk üstlenilmesi faaliyetlerinin bütünü olarak tanımlanabilir. Girişimcilik kavramı ilk literatüre girmeye başladığı dönemlerde bir işe yeltenme, bir iş kurma ve bu bağlamda risk alma olarak tanımlanmış, daha sonra fikirlerin ortaya konulması, onların ürün ve hizmete dönüştürülmesi ve pazara sunulması faaliyetleri olarak genişletilmiştir (İrmiş ve Barutçu, 2012:2-3; Küçük, 2001: 27; Kara, 2013: 673).

Türkiye’de girişimci adaylarının iş kurmaktan vazgeçmesine sebep olan nedenlere genel olarak değinecek olursak; kurulacak olan iş fikirlerinin oluşumu sırasında ihtiyaç duydukları bilgi eksikliği,

iş kurma sürecinde yer alan resmi kurumların ve meslek kuruluşlarının bürokratik süreci, yasal işlemlerin karmaşıklığı ve uzunluğu, finansman sorunu ve benzeri durumlar, insanların girişimciliğe olan eğilimlerini azaltmaktadır. Oysa, ekonomide var olan sektörlerin, üretim veya hizmet kalitesinde sağlanacak iyileştirmeler sayesinde rekabet gücünün artırılması; bunun sonucunda, ekonomik büyümenin hızlandırılarak, istihdam ve gelir düzeyinin yükseltilmesinin olanaklı kılınabilmesi için en çok önem verilmesi gereken konuların başında girişimcilik gelmektedir. Ülke içi makro ekonomik dengeleri büyük ölçüde etkileyen, genç nüfus yoğunluğu, önemli bir ekonomik gelişme fırsatı yakalanmasına katkı yapabileceği gibi; bu faktörün yanlış yönlendirilmesi, iyi eğitilememesi veya etkin kullanılamaması pek çok ekonomik gelişme fırsatının kaçırılmasına yol açabilir. Bu nedenle Türkiye gibi ülkeler sahip oldukları genç nüfusun istihdam edilebilirliği noktasında gerçekçi politikalar geliştirmelidirler. Bu bağlamda üniversiteler ve özellikle temel işlevi işgücü piyasalarına nitelikli eleman sağlamak olan Meslek Yüksekokulları büyük önem kazanmaktadır (Gözek ve Akbay, 2012: 46,58; Aydıncıl vd., 2012).

Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği tarafından yapılan bir araştırmada, girişimciliğin önündeki engeller olarak % 34,7’si siyasi ve ekonomik belirsizlik, % 27,7’ si sermaye yetersizliği ve % 10,8’ i ise bürokratik engeller olduğunu belirtilmiştir. Anılan araştırmada; girişimci adayları, iş kurmalarındaki en önemli motivasyon kaynağının kendi kendinin patronu olma (%36,9) ve yeteneklerini serbestçe kullanma (%29,2) olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki girişimci kısa dönemde para kazanmaktan ziyade uzun dönemli gelirleri önemsemektedir. Ayrıca para kazanmak girişimci için tek motivasyon kaynağı değildir, kişisel başarı duygusu, serbestlik, vizyonunu ve hayallerini gerçekleştirmek diğer amaçları arasındadır (Gözek ve Akbay, 2012: 51).

3. Araştırma

3.1. Araştırmanın Amacı

Türkiye ekonomisine büyük katkısı olan gençlerin girişimci olup olmama isteklerini şekillendiren olguların ortaya çıkarılarak bu konudaki engelleri belirlemek ve sorunların aşılmasına katkı sağlamaktır.

3.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma, meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik algılarını ölçmek, girişimci olma isteklerinin düzeyini belirlemek ve girişimcilik önündeki engelleri tespit etmek amacıyla, tarama modeli kullanılarak uygulanmıştır. Araştırma verileri, Namık Kemal Üniversitesi Çorlu meslek Yüksekokulu öğrencileri arasında, sosyal bilimler ve teknik bilimler alanlarında öğrenin görmekte olan ve hem normal öğretim hem de ikinci öğretim öğrencileri arasından rastgele örnekleme yoluyla seçilen 1. ve 2. Sınıfta öğrenim gören toplam 174 öğrenciye anket uygulama yoluyla elde edilmiştir. Öğrencilerin 64'ü (% 37) kız ve 110'u (% 63) erkektir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları 18-47 arasındadır. Yaş ortalaması (\bar{x} = 20,28)'dir. Araştırmanın verileri elde edilirken anketler sadece sosyal bölümlere değil teknik branştaki öğrencilere de uygulanmıştır. Veriler; Muhasebe, İşletme, Pazarlama, Oto boya, Makine, Kooperatifçilik, olmak üzere 6 bölümde öğrenim görmekte olan öğrencilerden elde edilmiştir. Bu araştırmada, Meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimcilik algı seviyesi nedir? Girişimci olup olmama düşünceleri nedir? ve Girişimciliği engelleyen sebepler nelerdir? sorularına cevaplar aranmış ve sorunlara çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.

3.3. Literatür

Zamcu (2013) yaptığı çalışmada, girişimciliğin etkinliği için sadece risk üstelenme ve yenilikçiliğin yeterli olmadığını bu işin ancak; emek yoğun çalışan ve sürekli bilgi akışı olan ve organizasyon, planlama ve karmaşık ve çeşitli faaliyetlerin koordinasyonu ile başarılabilecek bir süreç olduğunu vurgulayarak; bu amaçla kurulacak öğrenci girişimcilik kulüplerinde uygulamalı olarak öğrenilmesi gerekliliğinden bahsetmiştir. Sindambiwe ve Mbabazi (2014) araştırma bulgularını üç kategoriye ayırmış; Devlet veya hükümet ile ilgili ortam; endüstri faktörleri (Pazar yapısı ve rekabet), ve bireysel faktörler olarak üç faktörden bahsetmişlerdir. Yine, girişimcilik önünde engel teşkil eden diğer faktörleri irdelemişler; bilişsel ve kültürel kısıtlamalara örnek olarak vizyon eksikliği, gençler arasında girişimcilik kültürünün yokluğundan bahsetmişler; ayrıca iş becerilerinin eksikliği, az sayıda eğitim programları veya kapasite, bina ve erişim eksikliğinden bahsetmiş ve son olarak, finansman konularının girişimcilik üzerinde önemli etkileri olduğu vurgulanmış; sanayi-üniversite-hükümet

ilişkinin etkin olarak çalışmasının yenilikleri ve büyümeyi teşvik etmek açısından önemine dikkat çekmişlerdir. Ariff (2010) ve arkadaşları tarafından yapılan araştırmada ise öncelikle, Yüksek Öğrenim Kurumları öğrencilerine daha fazla girişimcilik programları ve kurslar sunması gerektiği yer almıştır. Bu hizmetler sayesinde, öğrencilerin kendine güveni artacak; bilgi ve girişimcilik faaliyetlerinde gerekli becerileri ile kendilerini donatmalarına yardımcı olunabilecektir. Çalışmada, Hükümetin, bakanlıklar ve kurumlar aracılığıyla, özellikle üniversite mezunları arasında yeni işletmelerin kurulmasını kolaylaştıracak uygun bir politika ve prosedürleri yaygın olarak oluşturması gerekliliğine değinilmiştir. Öğrencilerin arkalarında devlet desteği olduğunu bilmelerinin, girişimci faaliyetleri teşvik edilebileceği de belirtilmiştir. Öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde etkilemek için promosyonların, kampanyaların ve mevcut girişimcilerin başarı öykülerinin kullanılması gerekliliğine işaret edilmiştir. İrmış ve Barutçu'nun (2012) Pamukkale Üniversitesi'ndeki öğrencilere uyguladığı araştırmada; girişimci bir kişiliğe sahip olmadığını düşünen öğrencilerin çoğunluğu (%56,3) her ne kadar gelecekte kendi işlerini kurmayı düşünmediklerini söylemiş olsalar da % 43,7 gibi dikkate alınması gereken kadar önemli bir oranı kendilerini girişimci bir kişiliğe sahip görmemekle beraber, gelecekte kendi işlerini kurmayı düşünmekte oldukları ortaya çıkarılmıştır. Yine aynı araştırmada kendini girişimci bir kişiliğe sahip görenlerin önemli bir çoğunluğu (%76,7'si) gelecekte kendi işini kurmayı istemektedir. Çelik ve diğerleri tarafından (2014) yapılan çalışmanın amacı, potansiyel girişimciler olan üniversite öğrencilerinin girişimcilik niyetleri ile ailesel faktörler arasındaki ilişki olup olmadığını ortaya çıkartmaktır. Anılan çalışmada; öğrencilerin üniversiteyi bitirdikten sonra kendi işini kurmayı düşünmesiyle kendilerini girişimci bir kişiliğe sahip görüyor olması arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Yine aynı araştırmada " ailesinde veya yakın çevresinde girişimci olan öğrencilerle bu öğrencilerin gelecekte kendi işlerini kurma niyetleri arasında " anlamlı bir ilişki varlığı saptanmıştır. Çalışmadan çıkan diğer bir sonuç ise " öğrencilerin annelerinin eğitim durumlarıyla, gelecekte kendi işlerini kurma niyetleri arasında ilişki olmadığıdır ". Solmaz ve diğerleri tarafından yapılan (2014) başka bir araştırmada ise turizm eğitimi alan lisans ve ön lisans öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Anılan araştırmada " Gelecekte Kendi

İşinizi Kurmayı Düşünüyor Musunuz? ” sorusuna katılımcıların % 85’i olumlu yanıt vermiştir. Ancak öğrencilerin önemli bir bölümü de (%48,8), mezuniyet sonrasında özel sektörde çalışmak istediklerini belirtmişlerdir. Bu sonuç, öğrencilerin kendi işlerini kurma yönünde bir isteklerinin olduğunu, ancak öncelikli olarak bir işletme kurmaktan ziyade özel sektörde bir kariyer sahibi olmayı hedeflediklerini akla getirmiştir (Solmaz vd., 2014:52). Korkmaz (2012) tarafından yapılan çalışmada ise Bülent Ecevit Üniversitesi işletme bölümü öğrencilerinin girişimcilik eğilimini belirleyen psikolojik, demografik ve aile faktörlerini araştırmıştır. Öğrencilerin gelecekte kendi işini kurma kararlarında örnek teşkil etmesi açısından etkili olan aile faktörünün kendine güven, yenilik ve başarıya ihtiyacı boyutları ile de anlamlı bir ilişki içerisinde olduğu belirlenmiştir. Yapılan t testi sonucuna göre öğrencilerin kendine güvendikleri, yenilikçi oldukları, başarıya ihtiyacı duydukları, risk alma eğilimlerinin bulunduğu ancak kontrol odağına sahip olmadıkları ve belirsizliğe karşı tolerans göstermedikleri görülmüştür. t testi sonucuna göre; öğrencilerin girişimcilik eğilimini belirleyen altı psikolojik özellikten dördünü gösterdiklerinden dolayı girişimciliğe eğilimli oldukları söylenebilmektedir (2012: 223). Bozkurt ve Alparslan (2013) tarafından yapılan araştırmada; girişimciler ile gerçekleştirilen mülakatlarda sıklıkla literatürde yer alan girişimci özelliklerinden bahsetmişlerdir. Bu özelliklerden en fazla üstünde durdukları girişimci özelliğinin ise “özgüven” olduğu görülmüştür (2013: 18). Özdemir (2014), tarafından yapılan ve bireylerde girişimcilik davranışının ortaya çıkmasını etkileyen girişimcilik eğilimini Amerika ve Türkiye’deki üniversite öğrencileri üzerinde inceleyen araştırmada girişimciliği etki eden bir faktör olan “ kültür ve benlik kaygısı ” üzerinde durulmuştur. Araştırmada; Girişimciler, kendilerine farklı bir kimlik oluşturmak, bağımsız olmak, bir şekilde içinde buldukları topluluktan farklı olabilmek için girişimci olmaya güdülendiklerini ifade etmişlerdir. Bu bağlamda, bağımsız ve biricik olma güdüsü ise bireyin içindeki potansiyeli ortaya çıkarmasına ve kendini gerçekleştirmesine imkân tanıdığı ve girişimcilik niyetinin gelişmesini desteklediği vurgulanmıştır. Bu nedenle bireyci toplumlardaki kişilerin benlik saygıları daha güçlü olduğu ve kendilerini gerçekleştirme olasılıkları toplulukçu toplumlara göre daha yüksek olabildiği belirtilmiştir (2014: 356). Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; Türk ve Amerikan öğrencilerinin

girişimcilik niyetlerinin birbirinden farklı olduğu saptanmış, Amerikalı öğrencilerin girişimcilik niyeti, Türk öğrencilerin girişimcilik niyetinden daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca, Türk ve Amerikalı öğrencilerin benlik saygısı düzeyi birbirinden farklı bulunmamıştır (2014: 361-362).

“Girişimciliğin artan öneminden dolayı neredeyse bütün dünyada 21. yüzyılın genç nesli, sanayi devriminden itibaren en girişimci haline gelmiştir. Mesela, Scott ve Twomey’in ABD’deki öğrenciler üzerine yaptıkları çalışmada 1980’li yılların başında öğrencilerin sadece % 24,6’sı serbest çalışma arzusunda olduklarını ifade etmişlerdir. Ancak, 1980’den beri değişen makro-çevresel şartlar, özellikle internet tabanlı işlerdeki algılanan başarıdan dolayı girişimcilik eğilimi hızla artmıştır. Raab ve diğerlerinin ABD ve Almanya’da gerçekleştirdikleri araştırmaya göre ise Almanya’daki öğrencilerin % 53,8’i, ABD’deki öğrencilerin % 76,8’i mezuniyetten sonra kendi işlerini kurmak istemektedirler. Benzer konuda İrmiş’in Kırgızistan Bişkek’teki İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde yaptığı araştırmada (İİBF) öğrencilerin % 67,2’sinin gelecekte kendi işletmelerini kurmayı düşündükleri görülmüştür. Girginer ve Uçkun’un (2008) Osmangazi Üniversitesi İİBF Fakültesi öğrencilerine yaptığı anket çalışmasında öğrencilerin % 45’i “mezunların mutlaka girişimci olmaya odaklanmaları” gerektiğini düşünürken, Bozkurt’un (2007) Sakarya Üniversitesi İİBF öğrencilerine yaptığı çalışmada öğrencilerin % 71,01’i ileride kendi işini kurmak istediğini ifade etmiştir (İrmiş ve Barutçu, 2012: 2) ”.

4. Bulgular

Namık Kemal Üniversitesi, Çorlu meslek Yüksek Okulu’nda yapmış olduğumuz araştırma bulguları şunlardır:

Tablo:1 verilerine göre, araştırma anketine katılan toplam 174 öğrencinin 48’i (% 28) girişimci olmak istediklerini, 126’sı ise (% 72) ücretli olarak kamu veya özel sektörde çalışmak istediklerini belirtmişlerdir.

Çorlu Meslek yüksekokulu öğrencilerine uyguladığımız ankette yukarıda verilen literatür özetlerinin verilerine göre özellikle girişimci olma isteyenlerin yüzdesinde önemli farklılık olduğu belirtilebilir. Bu farkın, ankete dayalı araştırmaların periyodik olarak her yıl yapılamaması nedeninden kaynaklandığı kanaatindeyiz.

İrmiş ve Barutçu (2012: 2)'nun belirttiği: “ Scott ve Twomey’in ABD’deki öğrenciler üzerine yaptıkları çalışmada 1980’li yılların başında öğrencilerin sadece % 24,6’sı serbest çalışma arzusunda olduklarını ifade etmişlerdir ” cümlesinde geçen orandan biraz yüksek bir oranın, Türkiye’nin sanayi ve ticaret hacmi bakımından en gelişmiş yörelerinden birinde yer alan Çorlu Meslek Yüksek Okulu’nda okuyan öğrencilerinin verileri ile örtüşmesi, yani, % 28 oranda girişimci olma isteği, 2015 yılındaki öğrencilerin düşünceleri ile 1980’li yılların başındaki ABD’deki öğrencilerin verilerinin yakınlığının (düşük oranda çıkmasının) oldukça ilginç ve dikkate alınması gereken bir sonuç olduğu kanaatindeyiz. Dolayısıyla bu çalışmanın benzerinin Türkiye’nin hem daha az gelişmiş veya sanayinin yoğun olmadığı yörelerde kurulu bulunan üniversitelerde hem de sanayi ve ticaretin yoğun olduğu yörelerde uygulanarak

karşılaştırmalı analizler yapılması ve Türkiye’nin genel bir girişimcilik profilinin çıkarılmasında fayda vardır.

Öğrencilerin girişimci olmak istememelerinin nedenini sorgulayan diğer bir anket sorusuna verilen yanıtlar ise aşağıda Tablo:2’de gösterilmiştir.

Tablo: 2 verilerine göre; girişimci olmak istememe sebeplerini araştıran soruya verilen cevaplara göre;

51 kişi (% 29) “gelir güvencesi olmadığı için”. 45 kişi (% 26) “ girişimcilik için kişilik özelliklerim yeterli değil ” düşüncesi ile ve 37 kişi (% 21) yeterli sermaye bulamama ” düşüncesi ile girişimci olmak istememektedirler.

Tablo: 1 Girişimci veya ücretli olarak çalışma isteği

	Girişimci mi? Ücretli mi?	
	Sayı (Kişi)	Yüzde (%)
Ücretli çalışmak istiyorum	126	72
Girişimci olmak istiyorum	48	28

Tablo: 2 Girişimci olmak istememe nedenleri

Sıralama	Neden girişimci olmak istemezsiniz?	Sayı (Kişi)	Yüzde (%)
1	Gelir güvencesi olmadığı için.	51	29
2	Girişimcilik için kişilik özelliklerim yeterli değil.	45	26
3	Yeterli sermaye bulamam.	37	21
4	Çok uzun saatler çalışmayı gerektirdiği için.	21	12
5	Bürokratik engeller fazla.	20	12

Tablo: 3 Girişimciliği engelleyen sorunlar

Sıralama	Sorunlar	Sayı (Kişi)	Yüzde (%)
1	Başarısızlık korkusu	76	44
2	Ekonomik istikrarsızlık	36	21
3	Finansman darlığı	29	17
4	Zaman içinde yaşanacak maliyet artışı	18	10
5	Ağır vergi yükü	15	8

Tablo: 4 Ailenin Sermaye Katkısı

Sıralama	Ailenin sermaye katkısı var mı?	Sayı (Kişi)	Yüzde (%)
1	Hayır	105	61
2	Evet	68	39

Girişimci olma isteğini engelleyen sorunları ortaya çıkarmak amacıyla öğrencilere yönelttiğimiz soruda ise; 76 kişi (% 44) “başarısızlık korkusu” na birinci sırada yer vermiştir. İkinci sırada ise 36 kişi (% 21) “ekonomik istikrarsızlık”, üçüncü sırada ise 29 kişi (%17) “finansman darlığı” problemini kendisine bir engel olarak görmektedir (Tablo:3).

Öğrencilere ailelerinden girişimcilik konusunda sermaye desteği alıp alamayacakları sorulduğunda ise öğrencilerin 105’i (% 61) aile desteği alamayacaklarını bildirmişler, öğrencileri 68’i (% 39) ise ailelerinden maddi anlamda destek alabileceklerini ifade etmişlerdir (Tablo:4).

5. Sonuç

Yapmış olduğumuz araştırma verilerine göre meslek yüksekokulu öğrencilerinin girişimci olma arzusunda olanların oranı % 28 olarak ölçülmüştür. Oranın düşüklüğü içinde bulunduğumuz çağda oldukça düşündürücüdür. Türkiye gibi kalkınma sürecinde önemli hamleler yapmış olan ve ekonomik kalkınması hızla devam eden bir ülke için girişimciliğin önünde oldukça fazla engel olduğu görülmektedir. Üstelik, bu sonuçların, Türkiye ekonomisine büyük katkı yapan ve sanayi üretiminde önemli söz sahibi olan Trakya’da yer alan Çorlu Meslek Yüksekokulu’na elde edilen veriler olması oldukça şaşırtıcıdır.

Girişimciliğin önünde önemsizmesi gereken bir çok engelin olduğu tespit edilmiştir. Bu engellerin başında gelir güvencesinin olmaması, başarısızlık korkusu ve aile desteğinin olmaması gelmektedir. Başarısızlık durumunda gençlerin gelirsiz kalmasının önlenmesi ve maddi açıdan aileye olan bağımlılığın azaltılmasına yönelik, girişimciliği destekleyen önlemlerin alınmasına ihtiyaç vardır. Gençlerin kendi işlerini kurma konusundaki heveslerinin sonuçta istihdamı artıran bir politika olduğu göz ardı edilmemelidir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu özel sektörde ücretli veya kamu sektöründe maaş alarak düzenli bir gelir sahibi olma düşüncesindedirler. Girişimci olma

arzusundaki bu düşük oran Türkiye ekonomisinin geleceği için genç girişimcilerin cesaretlendirilmesi gereğini ortaya koymaktadır.

Elde edilen sonuçlar, öğrencilerin gelecek kaygısı duyduklarının, kendine güven duyma konusunda olumsuz düşündüklerinin ve sermaye bulma konusunda kaygıları olduğunun işareti olabilir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin var olan durumundan, mezuniyetten sonra risk almak istemedikleri kanaatini oluşturmaktadır.

Gençlerin ailelerinden maddi destek alamıyor olması da girişimcilik ruhunu körelten bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Aile desteği yerine geçebilecek; üniversite, sanayi veya Devlet tarafından alternatif destekler üretilerek, gençlerin ümitlerinin kırılması engellenmelidir.

Ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümünün temel faktörü olan girişimciliğin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu sayede başarılı ve sürdürülebilir işletmelerin kurulması, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması ve istihdamın artırılması sağlanmış olacaktır. Bu amaçla, yerel bazda genç girişimleri yönlendirecek, üniversitelere bağlı veya mahalli idarelerce yönlendirilebilen, ancak kamu otoritelerince desteklenen ve girişimciliğin önünü açan araştırma enstitüleri, birimler ve projelere ihtiyaç vardır. Devlet destekleri konusunda bilinçlendirme; aile ve okul eğitimlerinin girişimciliği teşvik edecek şekilde düzenlenmesi; finansman ve gelir kaynaklarının artırılması gerekmektedir.

Gençlerin girişimcilik konusunda gerek eğitim ihtiyacının karşılanması gerekse bilgi kaynaklarına ve finansal kaynaklara kolay erişiminin sağlanmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Öğrencilerin, girişimci olma konusunda yüksek oranda başarısızlık korkusu hissetmeleri, girişimcilik önünde önemli bir engel oluşturmaktadır. Bu korkunun yenilmesi için gençlerin, başarısızlık durumunda gelir kayıplarının karşılanması amacıyla bir sigorta veya tazminat sistemine ihtiyaç bulunmaktadır.

Kaynakça

- Ariff, A.H.M., Bidin, Z., Sharif, Z. ve Ahmad, A.(2010). Predicting Entrepreneurship Intention Among Malay University Accounting Students In Malaysia. UNITAR E-JOURNAL, 6 (1). <http://repo.uum.edu.my/12349/>, (02.03.2015).
- Aydıncal, M., Bilgin, M., Şanöz, F. ve Demirci, D.; (2012). İstihdam Odaklı Mesleki Eğitim İçin Sektörel Talep Araştırması (Çorum İli Uygulaması. T.C. Hitit Üniversitesi, Ocak 2012, <http://www.oka.org.tr/Documents/%C4%B0stihdam%20Odaklı%C4%B1%20Mesleki%20E%C4%9Fitim%20%C4%B0%C3%A7in%20Sekt%C3%B6rel%20Talep%20Ara%C5%9Ft%C4%B1rmas%C4%B1.pdf> , (18.11.2014).
- Bozkurt, Ö.Ç ve Alparıslan, A.M. (2013). Girişimcilerde bulunması gereken özellikler ile girişimcilik eğitimi: girişimci ve öğrenci görüşleri. Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, 8 (1).
- Çelik, A., İnce, M. ve Bozyiğit, S. (2014). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik niyetlerini etkileyen ailesel faktörleri belirlemeye yönelik bir çalışma. Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7 (3):113-124.
- Gözek, S. ve Akbay, C. (2012). Girişimci adaylarının girişimcilik eğilimleri ve sorunları. KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 9 (2).
- İrmiş, A. ve Barutçu, E. (2012). Öğrencilerin kendilerini girişimci bir kişiliğe sahip görmelerini ve iş kurma niyetlerini etkileyen faktörler: bir alan araştırması. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 26 (2).
- Kara, H. ve Sezici, E. (2013). Girişimci kadın yöneticilerin stres altında kendini denetleme becerileri: bu konuda düzenlenen bir anket çalışmasının sonuçları. JASS, International Journal of Social Science, 6 (2): 669-695.
- Korkmaz, O. (2012). Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi örneği. Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi, XIV (II).
- Küçük, O. (2001). Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi. 5. Baskı. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Özdemir, A. A. (2014). Kültür, benlik saygısı ve girişimcilik eğilimi: Amerikan ve Türk üniversite öğrencilerinde karşılaştırmalı bir çalışma. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 43 (2): 351-367.
- Sindambiwe, P. ve Mbabazi, D. (2014). Triad problematic of youth entrepreneurship: Voices from University Students. International Journal of Multidisciplinary Approach and Studies, 1 (6).
- Zamcu, E. (2013). Study About Students' Entrepreneurship Spirit. The USV Annals of Economics and Public Administration, 13 (2).